

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 2791-9722

Volume/Cilt: 7 Issue/Sayı: 3

Aralık / December 2022

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

e-ISSN: 2791-9722

2022 Cilt: 7 Sayı: 3

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 2791-9722

2022 Volume: 7 Issue: 3

Ondokuz Mayıs Üniversitesi adına sahibi /
Owner on behalf of Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Rektör / Rector

Editörler / Editors
Prof. Dr. Murat TERZİ
Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager
Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Editör Yardımcısı / Assistant Editor
Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Alan Editörleri / Field Editors
Prof. Dr. Elif DİKMETAŞ YARDAN
Prof. Dr. Gülsüm ÇAMUR
Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI
Doç. Dr. Pınar SÖKÜLMEZ KAYA
Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU
Dr. Öğr. Üye. Özlem CANGÖKÇE YAŞAR

Yayın Kurulu / Editorial Board
Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU
Dr. Öğr. Üye. Figen ÇAVUŞOĞLU

Dil Editörü / Proof Reading
Doç. Dr. Zerrin EREN (English)

İstatistik Editörü / Statistic Editor
Prof. Dr. Kamil ALAKUŞ

Grafik Editörleri / Graphic Editors
Dr. Öğr. Üye. Şükran BAŞGÖL
Dr. Öğr. Üye. Özge ÖZ YILDIRIM
Arş. Gör. Dr. Mesiya AYDIN
Arş. Gör. Dr. Gamze TUNÇ ÜNVER
Arş. Gör. Güven SONER
Arş. Gör. Büşra ÇOKYETER

Mizanpaj/Layout
OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörü/ Layout Editors
Özlem TEKİNER

Katkıda Bulunanlar / Contributors
Derya YAVUZ
Gülsüm DEMİR

Sekreter / Secretary
Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN
Arş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date
Samsun, Aralık / December 2022

Tarandığı İndeksler

 INFOBASE INDEX

 INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

 SOBIAD

YAYIN DANIŐMA KURULU / ADVISORY BOARD

Ayşe AL
Ankara Medipol Üniversitesi
Ankara, Türkiye

Ayőegöl ÖZCAN
Nevőehir Hacı Bektaőı Veli Üni.
Nevőehir, Türkiye

Ayten YAVUZ YILMAZ
Recep Tayyip Erdoğan Üni.
Rize, Türkiye

Dafalla M. ALAM-ELHUDA
University of Khartoum
Khartoum, Sudan

Elif DİKMETAŞ YARDAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Gülsüm ÇAMUR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Hacer GÖK UĞUR
Ordu Üniversitesi,
Ordu, Türkiye

Hajjah Bibi Florina ABDULLAH
Lincoln University College
Selangor, Malaysia

Mirza ORUC
University of Zenica
Zenica, Bosnia and Herzegovina

Özen KULAKAÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Yasemin AYDIN KARTAL
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Istanbul, Türkiye

Yeőim AKSOY DERYA
İnönü Üniversitesi
Malatya, Türkiye

Zeliha KOÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

**BU SAYININ HAKEMLERİ /
REFEREES OF THE ISSUE**

Arzu ÖZYÜREK
Karabük Üniversitesi

Atiye KARAKUL
Tarsus Üniversitesi

Aygül KISSAL
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Ayla HENDEKÇİ
Giresun Üniversitesi

Ayşe ÇAL
Ankara Medipol Üniversitesi

Ayşe ELKOCA
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniver-
sitesi

Ayten KÜÇÜK
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Betül ORUÇOĞLU
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Canan SARI
Trabzon Üniversitesi

Çağla YIĞITBAŞ
Giresun Üniversitesi

Damla ARSLAN ACARÖZ
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Derya ŞİMŞEKLİ BAKIRHAN
Ardahan Üniversitesi

Dilek KÜÇÜK ALEMDAR
Ordu Üniversitesi

Dursun MEHMET MEHEL
Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Esra TURAL BÜYÜK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Eylem TOPBAŞ
Amasya Üniversitesi

Ezgi AKŞİN YAVUZ
Trakya Üniversitesi

Gülbeyaz CAN
İstanbul Üniversitesi

Gülpembe OĞUZHAN
Tarsus Üniversitesi

Gülsün Özdemir Aydın
İstanbul Üniversitesi

Habip BALSAK
Batman Üniversitesi

Hatice POLAT
Atatürk Üniversitesi

Hüsnâ ÖZVEREN
Kırıkkale Üniversitesi

Mehtap KAVURMACI
Atatürk Üniversitesi

Melike YÖNDER ERTEM
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Mesude DUMAN
Dicle Üniversitesi

Miyase ÇINAR
Kırıkkale Üniversitesi

Nalan BOSTAN AKMEŞE
Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Neriman GÜDÜCÜ
İstinye Üniversitesi

Nesrin NURAL
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Nevin GÜNAYDIN
Ordu Üniversitesi

Sümeyye ALTIPARMAK
İnönü Üniversitesi

Nuray TURAN
İstanbul Üniversitesi

Şengül ÜZEN CURA
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Nurdilan ŞENER ÇETİN
Fırat Üniversitesi

Şükrü Anıl TOYGAR
Tarsus Üniversitesi

Özlem PERSİL ÖZKAN
İstanbul Arel Üniversitesi

Safak AYDIN
Kafkas Üniversitesi

Perim TÜRKER
Başkent Üniversitesi

Tuğba AYDIN YILDIRIM
Karabük Üniversitesi

Serdar SARITAŞ
İnönü Üniversitesi

Tuğba SOLMAZ
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Sevda YILDIRIM HAMURCU
Hacettepe Üniversitesi

Ümran ÇEVİK GÜNER
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Seyhan ÇANKAYA
Selçuk Üniversitesi

Yasemin ERTAŞ ÖZTÜRK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ
Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi /Journal of Samsun Health Sciences;

yılda üç kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi / Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi (Dergi) Kurupelit / SAMSUN

Tel: +90 362 457 6020 / +90 362 312 1919 **Fax:** +90 362 457 6926

e-mail: jhsh@omu.edu.tr **web:** <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jshs>

İÇİNDEKİLER

Derleme Makale/Review Article

Doğumda Kesintisiz ve Sosyal Destek 617-628
Continuous and Social Support at Birth
Emine KINIK , Handan ÖZCAN

Ev Kazalarında ve Düşmelerde Yaşlı Bireylere Yönelik Hemşirelik Bakımı ... 629-636
Nursing Care for Elderly Individuals in Home Accidents and Falls
Mehmet KORKMAZ, Derya KORKMAZ

Kolorektal Kanserlerin Cerrahi Tedavi Sürecinde Hemşirelik Bakımı.. 637-656
Nursing Care During the Surgical Treatment of Colorectal Cancers
Çiçek SARUHAN

The Effects of Astaxanthin on The Nervous System657-674
Astaksantinin Sinir Sistemi Üzerindeki Etkileri
Ayris GÖKÇEOĞLU, Gül Fatma YARIM

Hemşirelerde Uyku Kalitesi675-682
Sleep Quality in Nurses
Songül KAYNAK, Birsen ALTAY

Araştırma Makalesi/Research Article

Pandemi Sürecinde Hemşirelik Öğrencilerinde Kendi Kendine Meme Muayenesi Davranış Ve İnançlarının Belirlenmesi 683-700
Determination of Breast Self-Examination Behaviors and Beliefs in Nursing Students During the Pandemic Process
Özlem DOĞAN YÜKSEKOL, Feyza NAZİK, Ayşe Nur YILMAZ, Özkan ERBERK, Şerna TANRIKULU

Covid-19 Döneminde Adölesanların Sağlıklı Yaşam Tarzı İnançlarının Belirlenmesi 701-712
Determining The Healthy Lifestyle Beliefs of Adolescents in The Covid-19 Period
Zeynep ÖZENDİ, Esra TURAL BÜYÜK

OECD Ülkelerinde Covid-19 Pandemisinin Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleriyle Değerlendirilmesi713-730
Evaluation of Covid-19 Pandemic in OECD Countries by Multi-Criteria Decision Making Methods
Gizem Zevde AYDIN

Üniversite Öğrencileri Arasında Epilepsi Hastalarına Yönelik Tutumlar ve Damgalamaya Yönelik Görüşler 731-742

Attitudes Towards Epilepsy Patients and Opinion on Stigma for Epilepsy Among University Students

Zümrüt AKGÜN ŞAHİN, Ayşe Gül PARLAK, Şafak AYDIN

Dahili ve Cerrahi Kliniklerde Yatan Hastaların Hemşirelik Bakım Algıları .. 743-756

Nursing Care Perceptions of Patients Hospitalized in Internal and Surgical Clinics

Zehra AKIŞIK, Selma ATAY

Health and Environmental Literacy Levels of Immigrant and Non-Immigrant University Students and Related Factors 757-778

Göçmen Olan ve Olmayan Üniversite Öğrencilerinin Sağlık ve Çevre Okuryazarlık Düzeyleri ve İlişkili Faktörler

Gönül GÖKÇAY, Ayşe ÇEVİRME

Covid-19 Yoğun Bakımda Çalışan Hemşire ve Hekimlerin Koronavirüs Anksiyetesi ile Ölüm Kaygısı Arasındaki İlişki 779-792

Relation Between Coronavirus Anxiety and Death Anxiety of Nurses and Physicians Working in the COVID-19 Intensive Care Unit

Birgül CERİT, Kübra ODABAŞ

Job-Related Stress Among Libyan Nurses in Operating-Room Misurata National Cancer Institute: An Assessment Basis 793-806

Misurata Ulusal Kanser Enstitüsü Ameliyathanesindeki Libyalı Hemşireler Arasında İş İle İlişkili Stres: Temel Bir Değerlendirme

Fatma Hasan EL-HAMROUSH, Ayman Balla MUSTAFA, Bahtinur TASCİ

Bilişsel İşlevler Üzerine Yapılan Çalışmalarda Gelişimsel Yönelimin Belirlenmesi..... 807-822

Determination of Developmental Orientation in Studies on Cognitive Functions

Mehmet GÜNEY, Gülen BARAN

Nöbet Sistemiyle Çalışan Hemşirelerin Uyku Düzeninin Beslenme Durumuna Etkisi..... 823-834

The Effect of Sleep Quality on The Nutritional Status of Nurses Working With A Night Shift System

Zeynep UZDİL, Seda KAYA

What Do Undergraduate Student Nurses Think About the Child Patient in The Terminal Period? Focus Group Study 835-852

Hemşirelik Öğrencileri Terminal Dönemindeki Çocuk Hastanın Bakımı Hakkında Ne Düşünüyor? Odak Grup Çalışması

**Nurdan AKÇAY DİDİŞEN, Hatice UZŞEN, Dilek ZENGİN, Satı DOĞAN,
Hamide Nur ÇEVİK ÖZDEMİR**

The Effect of Exercise on Female Confidence 853-870

Egzersiz Yapmanın Kadın Öz Güvenine Etkisi

Seçil HÜR, Ayça ŞOLT KIRCA, Gökhan KIRCA

Hemşirelik Öğrencilerinin İzolasyon Önlemlerine Uyum, Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi 871-882

Determination of Nursing Students' Compliance with Isolation Precautions, Attitudes and Behaviors

**Serap ÜNSAR, İrem YILDIZ ÇİLENGİROĞLU, Gülcan MEŞHUR, Esra DUMAN,
Nilay ÖZLEMİŞ**

Öğrencilerinin Zorunlu Göçle Gelen Bireylere Yönelik Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi 883-896

Investigation of The Critical Thinking Trends of Midwifery Department Students Towards Forced Migration Individuals

Sümeyye BAL, Emine KOÇ

Sera Tarımında Sebze Yetiştiricilerinin Pestisit Kullanımına İlişkin Görüşleri ve Sağlık Okuryazarlık Durumunun Değerlendirilmesi 897-914

Vegetable Growers' Views on Pesticide Use in Greenhouse Agriculture and Evaluation of Health Literacy Status

Ruken BARUT TUSUN, Oya Nuran EMİROĞLU

The Effect of the Spiritual States of Hemodialysis Patients on Their Levels of Hopelessness 915-926

Hemodiyaliz Hastalarının Manevi Durumlarının Umutsuzluk Düzeylerine Etkisi

Serpil GÜNAYDIN, Afıtap ÖZDELİKARA

Hastaların Bireyselleştirilmiş Bakım Algıları ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi 927-946

Investigation of Individualized Care Perceptions of Patients and The Influencing Factors

Cansev BAL, Rengin ACAROĞLU

Ebeveynlerin Ağrısı Olan Çocuğa Yaklaşımları 947-964

Parents' Approach To The Child With Pain

Emine GÜDEK SEFEROĞLU, Nuriye DEĞİRMEN, Ayşe GÜROL

Vejetaryen Diyetlerde Besin Tüketimleri ve Beden Kütle İndeksi Farklılıkları 965-986

Food Consumption and Body Mass Index Differences in Vegetarian Diets

Yonca SEVİM, Gökçe DERLİ

Olgu Sunumu/Case Report

Wolf Hirschhorn Sendromunda Odyolojik Bulgular: Olgu Sunumu 987-992

Audiological Findings in Wolf Hirschhorn Syndrome: A Case Report

Asuman KÜÇÜKÖNER, Ömer KÜÇÜKÖNER

Çalışma Protokolü / Study Protocol

Eğitim ve Progresif Gevşeme Egzersizleri Temelli Bir Uygulamanın Zihinsel Engelli Bireylerin Bakım Vericilerinin Yaşam Kalitesi, Algıladıkları Stres ve Başa Çıkma Yolları Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma Protokolü 993-1018

The Effect of an Application Based on Training and Progressive Muscle Relaxation Exercises on The Quality of Life, Perceived Stress and Ways of Coping of Caregivers of Mentally Disabled Individuals: A Randomized Controlled Study Protocol

Gönül GÖKÇAY, Ayşe ÇEVİRME
